

Mooie zeezomerwaarnemingen in 2016 te Koksijde (Sint-André)

M.-Th. Vanhaelen

Het is 23 augustus. Onze kleinkinderen Jana, 9 jaar en Kobe, 7 jaar logeren op Ter Yde. Iedere dag willen ze naar hun geliefkoosd plekje: Sint-André, ietwat naar Koksijde toe, vlak voor de Schipgatduinen. Hier hebben ze alles samen: zee, strand én duinen!

Pas toegekomen roept Kobe verrast en triomfantelijk: ‘Oma, ik heb een rups gevonden!’ Ze lag aan de rand van een kel in het zilte zeewater in het supra-litoraal. De rups is prachtig gekleurd. Ik kan ze niet benoemen, want heb deze soort nog nooit gezien. Ja, alleszins is dit geen klassieke strand- of zeevondst. ‘Is ze levend?’ vraagt Kobe, maar ze beweegt niet. De kinderen geven haar een naam : Belgische rups (naar de kleuren van onze Vaderlandse vlag;)

De duinen roepen; klimmen en dalen, maar ook waarnemen, verwonderd zijn en bewonderen, kevertjes, slakjes, bloempjes,... er is zoveel te ontdekken.

Ook de zee roept: zoeken maar! Jana ontwaart Zeedruifjes *Pleurobrachia pileus*; ze is erdoor gefascineerd, stel veel vragen en speurt.. Ze is niet te stoppen.

Het strand roept: namen en harten tekenen in het zand, maar ook schelpen zoeken is de boodschap. Er zijn vele tientallen verse Zaagjes *Donax vittatus* aangespoeld. De levenden krijgen de meeste aandacht: ‘Hoe leven ze?’ En vooral: ‘Hoe houd je hen in leven?’

Oma loopt langs de vloedlijn en vindt twee vreemde eenden in de bijt: twee kleppen *Acanthocardia tuberculata*, de Geknobbelde hartschelp.

Thuisgekomen met de rups komen opnieuw veel vragen: onder ander ‘Hoe komt die rups dáár? Van welke vlinder zou ze zijn? Maakt ze nu nog een cocon?’..

Het eerste werk is ‘nu’ samen het diertje beschrijven eer het vergaat. Hier volgt de volledige bespreking:

- De basiskleur is bruinzwart
- De rups is ongeveer 6 cm lang en 1,1 cm breed
- Een rode rugstreep, ± 1 mm breed, loopt over de hele lengte
- De angel (doorn) is rood en loopt uit op een zwarte punt
- Aan elke zijkant zien we 9 paar gele, boven elkaar geplaatste vlekken
- Tussen elk paar vlekken zien we rijen gele, minuscule stippelijntjes
- Aan de onder onderzijde bemerken we 9 paar rode pootjes.

Nu raadplegen we Elseviers Natuurkompas Vlinders. Op pagina 74-75 vinden we kleurenafbeldingen van 16 soorten rupsen ... en ... de vondst van Kobe is er bij: het is de rups van de Wolfsmelkpijlstaart *Hyles euphorbiae*; deze vlinder is afgebeeld en beschreven op pagina 47. Aangezien de waardplant, de Zeewolfsmelk *Euphorbia paralias* in de duinen groeit, is het vinden van onze rups, hier, bijna aan de voet van de duinen toch niet zo vreemd, maar het blijft toch een merkwaardige 'strand'-vondst. (Mogelijk hadden andere kinderen de rups, wat verder in het duin van de waardplant opgehaald en nadien weggegooid op het strand?!)

De naam zee-WOLFS-melk prikkelde natuurlijk Jana en Kobes fantasie. In het ecogidsje 'Bloemen uit de duinen van Gravelines tot Nieuwpoort' (Uitgave: Provinciebestuur West-Vlaanderen, 2005) vonden we wat uitleg: het witte sap is giftig en bijtend, de wonde is te vergelijken met een beet van wolf, wanneer je het sap op je huid krijgt, vandaar...

De rups droogde uit, maar behield gelukkig haar kleuren, weliswaar ietwat somberder dan in verse toestand. Ze wordt door Jana en Kobe in een lucifersdoosje als een grote schat bewaard. En volgende zomers hopen de kinderen ook de vlinders eens te ontdekken aan de rand van de Schipgatduinen te Sint-André.

Summary

The grandchildren of the author found a caterpillar of the spurge hawk-moth *Hyles euphorbiae* on the sandy beach, near a seawater creek. The host plant Sea spurge *Euphorbia paralias* grows on this part of the coast, the moth is present too in the local dunes. An odd place though to find it on the beach and a lesson that one must always be aware of the accidental occurrence of terrestrial organisms on the beach. (GR)

Dit artikeltje werd geschreven in samenspraak met Kobe en Jana Hendrix.

**Lindegaarde 3
1830 Machelen**